

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRING OM KVARTALSRAPPORTERINGEN FOR NYT HOSPITAL BISPEBJERG FOR PERIODEN 1. APRIL 2023 TIL 30. JUNI 2023

Til Regionsrådet i Region Hovedstaden

ERKLÆRING PÅ KVARTALSRAPPORTERINGEN

Vi har fået som opgave at afgive erklæring om kvartalsrapporteringen for perioden 1. april 2023 til 30. juni 2023 for det kvalitetsfondsfinansierede anlægsprojekt Nyt Hospital Bispebjerg (i det følgende kaldet "Projektet") udvisende et forbrug på 56,5 mio. kr. for kvartalet, samt et akkumuleret forbrug pr. 30. juni 2023 på 1.479,2 mio. kr. (opgjort i løbende priser).

Kvartalsrapporteringen er udarbejdet i overensstemmelse med Budget- og regnskabsystem for regioner, regionens Kasse- og Regnskabsregulativ, sædvanlig regnskabspraksis og Sundhedsministeriets Regnskabsinstruks for behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til sygehusbyggeri (i det følgende kaldet "Regnskabsbestemmelserne").

Konklusionen er todelt således, at vores konklusion om hvorvidt projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne, udtrykkes med høj grad af sikkerhed. Dette omfatter i overensstemmelse med Indenrigs- og ministeriets Regnskabsinstruks følgende skemaer, hvor disse indgår i kvartalsrapporteringen;

- Skema 1, Kvartalsstatus på økonomi og fremdrift, (Fortroligt bilag)
- Skema 2, Projektøkonomi og udgiftsprofil for hele projektet, (Fortroligt bilag)
- Skema 6, Oversigt over deponerede midler, samt forventet investeringsprofil (Bilag B: Oversigt over projektspecifikke deponerede midler pr. 30. juni 2023)
- Skema 7, Økonomisk færdiggørelse/(Fortroligt bilag, Skema 7a: Økonomisk færdiggørelse)
- Skema 8, Gældende tidsplan (Bilag C: Tidsmæssig fremdrift - Nyt Hospital Bispebjerg)
- Skema 9, Tvister/(Fortroligt bilag, Skema 9: tvister)

Vores konklusion om, hvorvidt regionens beskrivelse (i det følgende kalder "Beskrivelsen") af projektets fremdrift og risici anført i kvartalsrapporteringens kapitel 4-5, herunder forventet resterende forbrug (i det følgende kaldet "Budget") anført i skema 1 i det fortrolige bilag til kvartalsrapporten er opgjort på et rimeligt grundlag, udtrykkes med begrænset sikkerhed.

Ved "Projektets fremdrift og risici" forstås i denne erklæringsopgave, at forventet resterende forbrug (Budget) samt risici knyttet til Projektets fremdrift og færdiggørelse er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne. Ved "et rimeligt grundlag" forstås i denne erklæringsopgave, at oplysningerne er fuldstændige, dokumenterede og ikke urealistiske.

For så vidt angår oplysninger om forventet resterende forbrug (Budget) og risici knyttet til færdiggørelsen af Projektet, vil de faktiske resultater sandsynligvis afvige fra de budgettede, da planlagte begivenheder ofte ikke indtræder som forudsat. Disse afvigelser kan være væsentlige.

Kvartalsrapporteringen er udarbejdet til brug for Regionsrådets vurdering af dels Projektets økonomiske forbrug og byggeriets fremdrift, herunder forventede resterende forbrug, dels risici knyttet hertil.

Som følge heraf kan rapporteringen være uegnet til andet formål.

Vores erklæring er udelukkende udarbejdet til brug for regionen og kan ikke anvendes til andet formål.

Ledelsens ansvar

Ledelsen (Regionsråd og direktion) er ansvarlig for udarbejdelsen af kvartalsrapporteringen i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne. Ledelsen har herunder ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde kvartalsrapporteringen uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ledelsen har endvidere ansvaret for, at forudsætningerne giver et rimeligt grundlag for, at oplysningerne er fuldstændige, dokumenterede og ikke urealistiske.

Revisors ansvar

Vores ansvar er på grundlag af vores undersøgelser at udtrykke en konklusion med høj grad af sikkerhed om, hvorvidt projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne, samt en konklusion med begrænset sikkerhed om, hvorvidt regionens beskrivelse af byggeriets fremdrift og risici (Beskrivelsen), herunder forventet resterende forbrug (Budget) er opgjort på et rimeligt grundlag.

Vi har udført vores undersøgelser i overensstemmelse med ISAE 3000, Andre erklæringer med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger samt yderligere krav ifølge dansk revisor-lovgivning og standarderne for offentlig revision, jf. Sundhedsministeriets Revisionsinstruks for behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til sygehusbyggeri.

Revisionsfirmaet BDO statsautoriseret Revisionsaktieselskab anvender International Standard on Quality Management, ISQM 1, som kræver, at vi designer, implementerer og driver et kvalitetsstyringssystem, herunder politikker eller procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende lov og øvrig regulering.

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, professionel kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd, samt etiske krav gældende i Danmark.

Vi har udført vores arbejde med henblik på at opnå en høj grad af sikkerhed for;

- at kvartalsrapporteringen i alle væsentlige henseender afspejler det økonomiske forbrug opgjort pr. 30. juni 2023 i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.
- at kvartalsrapporteringens opgørelse af deponeringsgrundlaget vedrørende anlægsprojekter med kvalitetsfondsfinansiering i alle væsentlige henseender er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISAE 3000, andre erklæringer med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger samt yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af kvartalsrapporteringen.

Vi har udført vores arbejde med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for;

- at den økonomiske fremdrift, herunder de risici, der er knyttet til opgørelsen af det forventede resterende forbrug, er i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne og i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen.
- at regionens vurderinger af forventet resterende forbrug (Budget) og regionens risikovurdering i tilknytning projektets færdiggørelse er i overensstemmelse med underliggende dokumentation og i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen.

Vi har herunder påset, at regionens vurderinger, for så vidt angår risikovurderingen, blandt andet har inddraget en af Projektet uafhængig vurdering af de risici, der er knyttet til projektets fremdrift og forventede resterende forbrug.

Ved vores undersøgelser af forudsætningerne om forventet forbrug, har vi på grundlag af vores kendskab til regionen, dens virke og den af ledelsen fremlagte dokumentation vurderet, om der er forhold, der giver os grund til at mene, at forudsætningerne om forventet forbrug, ikke giver et rimeligt grundlag for opgørelse af resterende forbrug, herunder at forudsætninger kan anses som værende fuldstændige, dokumenterede og ikke urealistiske.

Omfanget af de handlinger, vi har udført ved vores gennemgang af Projektets fremdrift og risici, er mindre end ved en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed. Som følge heraf er den grad af sikkerhed, der er opnået for vores konklusion om det forventede resterende forbrug samt risici knyttet til Projektets fremdrift og færdiggørelse, betydeligt mindre end den sikkerhed, der ville være opnået, hvis der var udført en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed.

Konklusion

Denne konklusion skal læses under hensyntagen til formålet med kvartalsrapporteringen, som redegjort for i erklæringens indledende afsnit, samt på grundlag af forståelsen af begreberne "Projektets fremdrift og risici" og "et rimeligt grundlag", som der er redegjort for i erklæringens indledende afsnit.

Det er for de af revisionen omfattede skemaer vores opfattelse, at kvartalsrapporteringen for perioden 1. april 2023 til 30. juni 2023, for så vidt angår projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag, i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

På grundlag af det udførte arbejde og det opnåede bevis er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at regionens beskrivelse (Beskrivelsen) af projektets fremdrift og risici, herunder forventet resterende forbrug (Budget) ikke i alle væsentlige henseender er opgjort på et rimeligt grundlag.

Fremhævelse af forhold vedrørende overordnet ramme for økonomistyring

Uden at tage forbehold skal vi henlede opmærksomheden på Kvartalsrapportens afsnit 5.7, hvoraf der fremgår af den uafhængige risikovurdering fra Det tredje øje (DTØ):

"Indenrigs- og Sundhedsministeriet meddelte den 1. juli 2023, at projektets totalramme er hævet med et væsentlig 3-cifret millionbeløb. Regionen skal lånefinansiere beløbet, hvilket regionsrådet har godkendt den 20. juni 2023.

Forøgelsen af totalrammen skal afhjælpe projektets økonomiske udfordringer som primært skyldes ekstraordinære udsving i BDI ift. PL og konsekvenser af Ukraine krigen i form af forsinkelser og udsving i markedspriser. En del af den forhøjede totalramme anvendes som led i en ny forligsaftale med totalentreprenøren, der ligeledes har været økonomisk udfordret af, at visse prisstigninger i markedet overstiger BDI indekseringen.

Trods den hævede totalrammen estimeres det fortsat i 2. kvartalsrapporten (fortroligt bilag) at det samlede slutforbrug vil blive højere end totalrammen for projektet, opgjort i løbende priser - dog er overskridelsen af totalrammen reduceret siden sidste kvartal. Projektet forventes således fortsat ikke at kunne gennemføres indenfor den givne totalramme, jf. 2. kvartalsrapporten 2023 (fortroligt bilag).

Baseret på det for DTØ tilgængelige materiale er reserveniveauet forbedret siden sidste kvartal. Dog vurderes projektets reserveniveau (nettoreserver) fortsat ikke at være på et tilstrækkeligt niveau i forhold til projektets samlede risikoeksponering ved udgangen af 2. kvartal 2023."

I sammenhæng hertil kan der supplerende henvises til Kvartalsrapportens afsnit 5.2, hvoraf der fremgår følgende:

"Prognosen er forbedret væsentligt siden 1. kvartal 2023 som følge af, at projektets totalramme er blevet hævet. Forbrug ud over den tidligere godkendte totalramme forudsættes lånefinansieret, hvilket vil påvirke regionens samlede økonomi. Projektet er meget bevidst om dette forhold. Simulering af projektets risici sammenholdt med projektets økonomi, viser dog fortsat at projektet er risikofyldt. Det er særligt risikoen for, at Akuthusets totalentrepreneur ikke performer i henhold til aftale, der har indflydelse på prognosen, jf. akuthusrisiko 44."

Fremhævelse af forhold vedrørende byggeriets fremdrift

Uden at tage forbehold skal vi henlede opmærksomheden på afsnit 5.3, hvor der fremgår følgende om forskydning af ibrugtagningsdatoer:

"Regionsrådet har den 20. juni 2023 godkendt tidsplanen:

- *Etape 1 (B70 nord, midt og syd under tårn 71 & 72, samt tårnene 73-76). Der er aftalt ABT aflevering den 15. oktober 2025 med early acces svarende til det tidligere aftalte.*
- *Etape 2 er nu opdelt i to delafleveringer:*
  - *Etape 2A (midterdelen af B70 syd, samt tårn 71). Der er aftalt ABT aflevering den 30. november 2026, mod hidtil gældende 30. marts 2026, hvilket svarer til en forskydning af ABT-aflevering på 8 måneder. Der er i denne aftale inkluderet early access (som ved etape 1). Ibrugtagning planlægges til 30. december 2026.*
  - *Etape 2B (tårn 72). Der er aftalt ABT aflevering den 30. maj 2027, mod hidtil gældende 30. marts 2026. Dette svarer til en forskydning på 14 måneder. Der er også inkluderet early acces, hvormed ibrugtagning planlægges til 30. juni 2027, svarende til 9 måneder i forhold til hidtil gældende.*
- *Etape 3 (p-kælder og forplads) afleveres 15. juni 2027, hvorefter disse områder kan ibrugtages. Etape 3 er dog ikke en hindring ift. ibrugtagning af de kliniske funktioner, der indgår i etape 1 og 2."*

Uden at tage forbehold skal vi endvidere henlede opmærksomheden på afsnit 6.4.5, hvor der fremgår følgende om opgørelsen af planlagt og realiseret færdiggørelsesgrad:

"Udgangspunktet for skema 1 er afrapportering på projektets godkendte totalramme inkl. energilånemidler, og færdiggørelsesgraderne på de enkelte budgetposter er beregnet i forhold til den godkendte totalramme. Hvis det mest sandsynlige scenarie for det samlede projekt viser et estimeret merforbrug, da tillægges dette beløb som en samlet sum under den godkendte totalramme. Den mulige/estimerede merudgift indgår således ikke i beregning af færdiggørelsesgraderne. Da summen indeholder simulering af de samlede risici i Exonaut med udgangspunkt i en teoretisk beregning af sandsynligheden for at risiciene indtræffer, kan beløbet ikke umiddelbart opdeles og placeres på de enkelte delbudgetposter.

Hvis enkeltrisici bliver til disponerede og faktiske udgiftsposter, da vil der ske tilpasning af det forventede budget det konkrete sted i kontoplanen, og da vil disse tillægssummer også indgå i beregningen af færdiggørelsesgraderne."

Fremhævelse af forhold vedrørende budgettet

Uden at det har påvirket vores konklusion, skal vi henvise til, at regionen i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne har medtaget budgettal som sammenligningstal i kvartalsrapporteringen. Budgettallene har ikke være underlagt revision, men alene vores arbejde udført med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for sammenligningstallene.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af aktiviteterne, der er omfattet af kvartalsrapporteringen. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision og gennemgang af kvartalsrapporteringen, der skal forstås under hensyntagen til formålet med kvartalsrapporteringen, som redegjort for i erklæringens indledende afsnit, er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og aktiviteterne, der er omfattet af kvartalsrapporteringen.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Roskilde, den 6. september 2023

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Peter Damsted Rasmussen
Statsautoriseret revisor